



**ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR**

Balíček

**hlavních změn
pro podnikatele
v roce**

2019

Zpracoval tým Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR
Verze 12/2018

Zrušení karenční doby

Poslanecká sněmovna schválila obnovení proplácení nemocenské od prvního dne nemoci, což znamená vyplácení náhrady mzdy ve výši 60 % průměrného redukovaného výdělku za první tři pracovní dny dočasné pracovní neschopnosti. Současně bylo schváleno snížení sazby pojistného zaměstnavatelem na nemocenské pojištění o 0,2 procentního bodu z 2,3 % na 2,1 %. Na sociálním pojištění tak nebudou odvádět 25 %, jako je tomu dosud, ale jen 24,8 %. Změny by měly platit od poloviny roku 2019.

Výhodnější odpočty na výzkum, vývoj a inovace

Po mnoha letech dochází k dlouho očekávanému odstranění nejistot u poplatníků uplatňujících odpočet na výzkum a vývoj. Zásadním krokem je zejména návrh změny termínu, v němž musí být výzkumný projekt zpracován, nově nejpozději k datu podání daňového přiznání za zdaňovací období, za které poprvé daňový subjekt vykáže nárok na uplatnění odpočtu. Současně bude pro poplatníky zavedena povinnost zaslat dopředu finanční správě jednoduché avízo, že provádí výzkumnou činnost, čímž bude naplněn požadavek plánovitosti. Finanční správa bude posuzovat pouze činnosti a náklady zahrnované do odpočtu od rozhodného časového okamžiku, kterým je zaslání avíza. Aktivita předcházející zaslání avíza nebude možné do odpočtu uplatnit a nebudou tedy nově moci být důvodem zamítnutí projektu. Zjednodušený bude i režim osob, které jsou odpovědné za zpracování projektu a jeho realizaci.

Omezení investičních pobídek

Významné změny se budou týkat podnikatelů, kteří využívali investiční pobídky. Mění se systém podpory, který již nebude stanoven pouze zákonem, ale konkretizace parametrů pro jednotlivé investice bude nově schvalována vládou ČR a provedena speciálním prováděcím předpisem. Podstatné je to, že šanci na podporu budou mít nově pouze projekty s tzv. vyšší přidanou hodnotou, což bude spojeno s využíváním kvalifikované pracovní síly a pokročilých technologií. Pokud investor neprokáže výzkumné a vývojové aktivity, dle zákonem definovaných parametrů, na pobídku nedosáhne. Nový zákon současně umožní čerpat investiční podporu i malým a středním firmám.

Ukotvení definice rodinného podnikání

Poprvé v historii bude usnesením vlády definován pojem rodinné firmy, což umožní resortům veřejným institucím vytvářet pro tento segment ucelenou podporu. Rodinnou obchodní korporací bude firma, ve které je nadpoloviční počet neomezeně ručících společníků tvořen členy jedné rodiny a alespoň jeden člen této rodiny je jejím statutárním orgánem nebo obchodní korporace, v níž členové jedné rodiny přímo nebo nepřímo vykonávají většinu hlasovacích práv a alespoň jeden člen této rodiny je členem statutárního orgánu této obchodní korporace. Rodinná živnost bude podnikání, na kterém se svojí prací anebo majetkem podílejí nejméně dva členové rodiny a nejméně jeden z členů rodiny je držitelem živnostenského nebo jiného obdobného oprávnění nebo je oprávněn k podnikání z jiného důvodu.

Zvýšení minimální a zaručené mzdy

Od 1. 1. 2019 se zvýší minimální měsíční mzda ze současných 12 200 Kč na 13 350 Kč a u hodinové sazby ze 73,20 Kč na 79,80 Kč. Současně dochází k navýšení tzv. zaručené mzdy, a to celkem v osmi skupinách, v rozmezí od 13 500 Kč až do měsíční zaručené

mzdy ve výši 26 700 Kč, přičemž vykonávaná práce je odstupňovaná podle její složitosti, odpovědnosti a namáhavosti a pro každou z nich je stanovena nepodkročitelná úroveň zaručené mzdy. Příplatek ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí je stanoven procentem ze základní sazby minimální mzdy. Od ledna 2019 bude činit nejméně 10 % z minimální mzdy 13 350 Kč, tj. alespoň 1 335 Kč. Hodinová sazba příplatku pak vychází minimálně na 7,98 Kč.

Nové zálohy a termíny plateb pojistného pro OSVČ

Zvyšují se minimální měsíční zálohy na sociální a zdravotní pojištění OSVČ, a to ve vazbě na růst průměrné mzdy. Záloha na sociální pojištění vzroste z 2 189 Kč na 2 388 korun, tedy o 199 Kč měsíčně. Záloha na zdravotní pojištění vzroste z 2 024 Kč na 2 208 korun, tedy o 184 Kč měsíčně. Uvedené minimální zálohy se vztahují na podnikatele vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost. Osoba vykonávající vedlejší výdělečnou činnost bude platit zálohy na sociální pojištění 955 Kč (zvýšení o 79 Kč). Rozhodná částka pro výdělečnou činnost vedlejší je pro rok 2019 stanovena na 78 478 Kč (pro rok 2018 činí 71 950 Kč). Od ledna 2019 se budou zálohy na sociální a nemocenské pojištění platit vždy v kalendářním měsíci, ke kterému se pojistné vztahuje. Platit bude možné od prvního až do posledního dne kalendářního měsíce, přičemž za datum splatnosti se považuje den, kdy byla platba pojistného připsána na účet příslušného úřadu.

Výhodnější přivýdělek u DPČ

Poměrně oblíbená práce na dohodu o pracovní činnosti (DPČ) umožní vyšší přivýdělek, bez zatížení sociálních a zdravotních odvodů. Namísto současných 2499 korun bude možné si v roce 2019 měsíčně přivydělat až 2999 korun, aniž by se muselo platit sociální a zdravotní pojištění.

Navýšení zahraničního stravného

U devíti zemí se mění výše zahraničního stravného pro rok 2019. Zaměstnavatel tedy musí počítat s tím, že pokud vyšle zaměstnance na zahraniční služební cestu, bude mít vyšší výdaje na jejich stravování. Jedná se jak o dvě zcela zásadní země, se kterými udržujeme významný obchodní vztah - Polsko a Nizozemsko, dále jde o destinace s menší frekvencí obchodních návštěv - Argentina, Kuba, Mauretánie, Barma, Saúdská Arábie, Senegal a Sýrie.

Zvýšení limitu pro výdajové paušály OSVČ

Od roku 2018 došlo k omezení maximální částky výdajů, které si bude moci uplatnit živnostník (OSVČ), který uplatňuje paušální výdaje. Tyto výdaje odpovídaly v roce 2018 nově výši příjmů 1 mil. Kč, došlo tedy ke snížení na polovinu. Podle posledních návrhů Sněmovny by se limit pro využití výdajových paušálů u živnostníků při výpočtu daně z příjmů mohl opět zvýšit z jednoho milionu na dva miliony korun.

Elektronické neschopenky

Další připravovanou novelou, kde zákonodárci předpokládají účinnost od 1. července 2019, je novela zákona o nemocenském pojištění, která by měla zavést elektronické neschopenky. Jedná se pouze o první etapu. Před realizací vlastního projektu elektronické neschopenky bude realizována určitá část tohoto projektu v předstihu.

Zvýšení limitu solidární daně

Solidární dani ve výši sedmi procent podléhají pouze příjmy ze závislé činnosti a samostatné výdělečné činnosti nad stanovený limit. Pro rok 2019 se tento limit zvyšuje na 1 569 552 Kč ze současných 1 438 992 Kč. Pokud tedy někomu vznikne povinnost platit solidární daň, ten při stejném rozhodném příjmu zaplatí méně než v roce 2018.

Zjednodušení vyřizování ochranných známek

Novelou dochází k užšímu sblížení systému ochranných známek v České republice se systémy ochranných známek v ostatních členských státech Evropské Unie. Dochází k vypuštění požadavku grafického znázornění ochranné známky a významně se posiluje postavení vlastníků ochranných známek na trhu. Úřad průmyslového vlastnictví bude nově informovat vlastníky ochranných známek o blížícím se uplynutí doby platnosti zápisu jejich ochranné známky a dochází ke zjednodušení právní úpravy jednotlivých podání, včetně placení správních poplatků v řízeních o ochranných známkách.

Další připravované změny s dopadem na podnikatele zejména po r. 2019:

Změny v dani z příjmu

Implementací evropských směrnic dojde k omezení uznatelnosti nadměrných výpůjčních výdajů do výše 80 mil. Kč nebo 30 % daňové EBITDA (zisk před úroky, zdaněním a odpisy). Neuznatelné výpůjční výdaje bude možné převést do dalších zdaňovacích období. Návrh dále zavádí zdanění při přemístění majetku bez změny vlastnictví (exit tax). Jedná se o zdanění při přemístění majetku do stálé provozovny nebo ústředí v zahraničí nebo změně daňového rezidentství, pokud Česká republika v důsledku toho ztratí právo zdanit příjem z budoucího prodeje tohoto majetku. Změny měly původně platit od r. 2019, nakonec ale s největší pravděpodobností budou účinné až od r. 2020.

Změny a další fáze v EET

Stále není vyloučené, že v průběhu roku 2019 začne platit EET rovněž pro podnikatele ze 3. vlny (svobodná povolání, např. lékaři, právníci, účetní apod.) a 4. vlny (řemeslníci, výrobní činnost apod). Novela počítá současně s tím, že by se mohly evidovat tržby u nejmenších podnikatelů prostřednictvím bloku účtenek s unikátním kódem. Zatím ale není definitivně stanovena výše ročních příjmů, do které by se nemuselo evidovat elektronicky. Počítá se rovněž s výjimkou pro zrakově postižené, platby uskutečněné ze zahraničí a EET se nebude týkat předplacených telefonních karet, plateb za letenky či tržeb z hazardních her.

Snížení DPH

Novela, která upravuje EET současně počítá se snížením DPH v sektoru stravování (vč. točeného piva), některých řemeslných a odborných služeb, vodného a stočného. Pokles z nynější sazby 21 % na 10 % by se měl týkat např. kadeřnických a holičských služeb, oprav jízdních kol, obuvi, úprav a oprav oděvů a textilních výrobků. Podle současného stavu projednávání v Poslanecké sněmovně nelze předpokládat, že změny začnou dříve než koncem roku 2019.

Změny v zákoníku práce

Připravuje se výrazná novela v zákoníku práce, a i když nelze vyloučit některé změny ještě v roce 2019, většina by měla být v případě shody ve Sněmovně zavedena až od r. 2020. Změny by se týkaly dočasného přidělování zaměstnance k jinému zaměstnavateli, návratu do zaměstnání po rodičovské dovolené, nových podmínek pro dohody konané mimo pracovní poměr. Navrhuje se zavést nový pevný mechanismus valorizace minimální mzdy a podmínky pro stanovení nejnižších úrovní zaručené mzdy. Zvažuje se nová definice vícesměnného režimu, kdy se zaměstnanci střídají ve třech nebo více směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích. Velkou diskusí prochází rovněž změny v řádné dovolené, zákonodárci opět otevřeli problematiku sdíleného pracovního místa, změny budou v zápočtových listech nebo doručování důležitých písemností.

Změny v insolvenčním zákoně

I když není vyloučené, že některé změny insolvenčního zákona se dotknou podnikatelů ještě v roce 2019, lze předpokládat, že skutečný dopad bude mít až od r. 2020. Změna se bude týkat firem v pozici zaměstnavatele dlužníka, kdy se diskutují různé formy, kdy může dojít k oddlužení, možnosti přerušení a prodloužení průběhu oddlužení, což má přímou vazbu na srážky ze mzdy prováděné zaměstnavatelem. Dále se počítá s úpravou, která by chránila dlužníky tak, aby nepřišli tzv. o střechu nad hlavou. Dlužník nebude povinen vydat ke zpeněžení své obydlí, ledaže by jeho hodnota ocenění přesahovala násobek částky k zajištění obydlí v dlužníkově bydlišti. Další významná změna v zákoně se týká definování podmínek, za jakých bude probíhat splátkování u fyzické osoby podnikatele. Dosud toto v zákoně uvedeno nebylo a novela se snaží o to, aby jasně řekla, jak se má v reálu postupovat, tj. aby již prováděnou praxi sjednotila. Zavádí pojem „Splátkový kalendář fyzické osoby – podnikatele“, pod nímž uvádí zákonný postup srážek.

Změny ve stavebním zákoně

Zcela zásadní změny se budou týkat stavebního prostředí. Jejich dopad bude ale až ve střednědobém horizontu. Chystá se mj. oddělení stavebního úřadu od lokálních autorit, připravuje se integrace a revize dotčených veřejných zájmů, zvažuje se tzv. apelační princip a princip „jednou a dost“ – každá připomínka může být uplatněna řádně a včas a pouze jednou. Bude se definovat ochrana stavebního veřejného zájmu, připravuje se implementace evropské směrnice TIA (Territorial Impact Assessment), což umožní například vyhodnotit územní soudržnost, ekonomickou výhodnost a udržitelnost. Chystá se významné zjednodušení a zrychlení administrativních procesů a postupů ve vazbě na digitalizaci, zjednoduší se dokumentace ad.